

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
 รับที่..... 5146 41
 วันที่... 6 ก.ย. 2548 เวลา..... 11.43

ที่ มท 0100 / 9414

กระทรวงมหาดไทย
 ถนนอัษฎางค์ กท 10200

51 สิงหาคม 2548

เรื่อง การแก้ไขพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่...) พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่...) พ.ศ. ....
  2. บันทึกสรุพบัญชีวิเคราะห์ถึงเหตุผลและความจำเป็นในการเสนอขอแก้ไขพระราชบัญญัติฯ
  3. ตารางเปรียบเทียบอัตราค่าธรรมเนียมหรือภาษีอากรที่ใช้อยู่ในปัจจุบันกับอัตราที่เสนอใหม่

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือที่ มท 0208.2/383 ลงวันที่ 11 มีนาคม 2548 แจ้งกรุงเทพมหานครว่า ตามที่กรุงเทพมหานครเสนอร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่...) พ.ศ. .... และกระทรวงมหาดไทยเห็นควรนำร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวพิจารณาในคราวเดียวกันกับร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. .... ที่กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้เสนอและคณะรัฐมนตรีได้มีมติให้มีการปรับปรุงให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น โดยให้รับข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีไปพิจารณา แต่เนื่องจากวาระของสภาผู้แทนราษฎรได้หมดวาระลงและมีการเลือกตั้งทั่วไปแล้ว กระทรวงมหาดไทยจึงขอส่งร่างพระราชบัญญัติของกรุงเทพมหานครดังกล่าวคืนกรุงเทพมหานครเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ต่อไป

บัดนี้ กรุงเทพมหานครได้ดำเนินการส่งร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่...) พ.ศ. .... พร้อมบันทึกสรุพบัญชีวิเคราะห์ถึงเหตุผลและความจำเป็นในการเสนอขอแก้ไขพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว และตารางเปรียบเทียบอัตราค่าธรรมเนียมหรือภาษีอากรที่ใช้อยู่ในปัจจุบันกับอัตราที่เสนอใหม่ มาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

กรุงเทพมหานคร

สำนักการคลัง

โทร. 0 2224 8265

โทรสาร. 0 2226 6219

พลอากาศเอก

อนันต์ วณิช

(คงศักดิ์ วันทนา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย.

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ...)

พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 ดังนี้

- (1) การเก็บภาษีบำรุงกรุงเทพมหานครสำหรับน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน น้ำมันดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกัน ก๊าซปิโตรเลียมที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ซึ่งเก็บจากการค้าในเขตกรุงเทพมหานคร จากเดิมที่เก็บได้ไม่เกินลิตรละห้าสตางค์ เป็นให้เก็บได้ไม่เกินลิตรละสิบสตางค์สำหรับน้ำมัน และไม่เกิน กิโลกรัมละสิบสตางค์สำหรับก๊าซปิโตรเลียม
- (2) ให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจออกข้อบัญญัติเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมบำรุงกรุงเทพมหานคร สำหรับยาสูบจากการค้าในเขตกรุงเทพมหานครได้ไม่เกินมวณละสิบสตางค์
- (3) ให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจออกข้อบัญญัติเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงกรุงเทพมหานครจากผู้พักในโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม

เหตุผล

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บัญญัติให้กรุงเทพมหานครอาจมีรายได้จากภาษีอากรและค่าธรรมเนียมบางประเภทสูงกว่าที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร และอาจมีรายได้จากภาษีอากรและค่าธรรมเนียมบางประเภทเพิ่มขึ้นจากเดิมที่กรุงเทพมหานครไม่มีอำนาจในการจัดเก็บ ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเพื่อให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจในการจัดเก็บภาษีอากรและค่าธรรมเนียมในส่วนที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร ไม่ได้บัญญัติให้อำนาจไว้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่ง มาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 48 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัย อำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

.....
.....

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ...."

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิกความในมาตรา 111 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

" มาตรา 111 ให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจออกข้อบัญญัติเกี่ยวกับภาษีบำรุงกรุงเทพมหานคร ภาษี อากร และค่าธรรมเนียมบำรุงกรุงเทพมหานครประเภทใดประเภทหนึ่งหรือทุกประเภท ดังต่อไปนี้

(1) ภาษีบำรุงกรุงเทพมหานครสำหรับน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน น้ำมันดีเซลและน้ำ มันที่คล้ายกัน ภาษีปิโตรเลียมที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ ซึ่งเก็บจากการค้าในเขตกรุงเทพมหานคร เพิ่มได้ไม่เกินลิตรละสิบสตางค์สำหรับน้ำมัน และไม่เกินกิโลกรัมละสิบสตางค์สำหรับภาษีปิโตรเลียม

(2) ภาษีบำรุงกรุงเทพมหานครสำหรับยาสูบ ซึ่งเก็บจากการค้าในเขตกรุงเทพมหานคร เพิ่มได้ ไม่เกิน만원ละสิบสตางค์

(3) ค่าธรรมเนียมบำรุงกรุงเทพมหานครจากผู้พักในโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรมโดย
เป็นหน้าที่ของบุคคลผู้ควบคุมและจัดการโรงแรมที่จะจัดเก็บและนำส่งให้กรุงเทพมหานคร
ราคาขายปลีกที่สูงเพิ่มขึ้นไม่เกินจำนวนภาษีที่เรียกเก็บตามมาตรา นี้ ไม่ถือว่าเป็นการต้องห้าม
ตามกฎหมายว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

สรุปวิเคราะห์ถึงเหตุผลและความจำเป็นในการเสนอขอแก้ไขพระราชบัญญัติระเบียบ-
บริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๖๖) พ.ศ. ๒๕๕๖

ด้วยพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๕ ได้บัญญัติให้กรุงเทพมหานครอาจมีรายได้จากภาษีอากรและค่าธรรมเนียมบางประเภท สูงกว่าที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร และอาจมีรายได้จากภาษีอากรและ ค่าธรรมเนียมบางประเภทเพิ่มขึ้นจากเดิมที่กรุงเทพมหานครไม่มีอำนาจในการจัดเก็บโดยในการจัดเก็บให้ออกเป็น ข้อบัญญัติ ประกอบกับคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีมติในการประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๖ เห็นชอบให้กรุงเทพมหานครดำเนินการแก้ไขพระราชบัญญัติ- ระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครในประเด็นดังนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมการเก็บภาษีบำรุงกรุงเทพมหานครสำหรับน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน น้ำมัน ดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกัน ก๊าซปิโตรเลียมที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์จากการค้าในเขตกรุงเทพมหานคร จากเดิมที่เก็บได้ไม่เกินลิตรละห้าสตางค์เป็นให้เก็บได้ไม่เกินลิตรละสิบสตางค์สำหรับน้ำมัน และไม่เก็บกิโลกรัมละ สิบสตางค์สำหรับก๊าซปิโตรเลียม

๒. แก้ไขเพิ่มเติมให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจออกข้อบัญญัติเก็บภาษีบำรุงกรุงเทพมหานครสำหรับ ยาสูบจากการค้าในเขตกรุงเทพมหานครได้ไม่เกินมวณละสิบสตางค์

๓. แก้ไขเพิ่มเติมให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจออกข้อบัญญัติเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงกรุงเทพมหานคร จากผู้พักในโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม

กรุงเทพมหานครได้พิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอน การกระจายอำนาจ และเป็นไปตามมติคณะกรรมการการกระจายอำนาจ ประกอบกับกรุงเทพมหานครมีความจำเป็นต้อง จัดเตรียมงบประมาณไว้ใช้ในการบริหารงานที่จะต้องรับภาระถ่ายโอนภารกิจจากรัฐบาลตามพระราชบัญญัติ- กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจจึงสมควรแก้ไขพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร เพื่อให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจในการจัดเก็บภาษีอากรและค่าธรรมเนียมในส่วนที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหาร- ราชการกรุงเทพมหานครมิได้บัญญัติให้อำนาจไว้ดังกล่าว

อนึ่ง จากการตรวจสอบข้อมูลกับกรมสรรพสามิตและกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย พบว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้มีการออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดและจัดเก็บภาษีน้ำมันเบนซินและน้ำมัน ที่คล้ายกัน น้ำมันดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกัน ในอัตราลิตรละ ๔.๕๔ สตางค์ ภาษียาสูบในอัตรา มวณละ ๔.๕๔ สตางค์ โดยมอบให้กรมสรรพสามิตเป็นผู้จัดเก็บแทน และองค์การบริหารส่วนจังหวัดยังได้ออกข้อบัญญัติจัดเก็บ

ค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักโรงแรมในอัตราไม่เกินร้อยละสามของค่าเช่าห้องพัก ทั้งนี้ เป็นไปตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ดังนั้น เมื่อพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจได้กำหนดไว้ในมาตรา ๒๕ ให้กรุงเทพมหานครอาจมีรายได้จากภาษีอากรและค่าธรรมเนียมดังกล่าวแนบเดียวกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด จึงสมควรแก้ไขพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครดังกล่าวเพราะเมื่อกรุงเทพมหานครดำเนินการออกข้อบัญญัติจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมเช่นเดียวกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้ว จะทำให้ราคาน้ำมัน ยาสูบ และค่าบริการที่พักในโรงแรมในเขตจังหวัดอื่นๆ โดยเฉพาะในเขตปริมณฑลกับในเขตกรุงเทพมหานครมีราคาเท่ากัน

ส่วนประเด็นปัญหาที่คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายมีข้อสงสัยเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวในเรื่องค่าธรรมเนียมบำรุงกรุงเทพมหานครจากผู้พักในโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม ว่าเมื่อพิจารณาตามพจนานุกรมศัพท์กฎหมายไทยฉบับราชบัณฑิตยสถานแล้ว น่าจะเป็นเรื่องของภาษีนั้น กรุงเทพมหานครพิจารณาเห็นว่า เป็นเรื่องที่ผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ควรต้องเป็นผู้นำเสนอความเห็นดังกล่าวต่อคณะกรรมการการกระจายอำนาจเพื่อให้พิจารณาเสนอแก้ไขพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ต่อไป

ตารางเปรียบเทียบการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘

บทบัญญัติใน พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการ กทม. พ.ศ. ๒๕๒๘	บทบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติม	เหตุผล
<p>มาตรา ๑๑๑ ให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจออกข้อบัญญัติเก็บภาษีบำรุงกรุงเทพมหานคร สำหรับน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน น้ำมันดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกัน และก๊าซปิโตรเลียม ซึ่งสถานการณ์ค้าปลีกในเขตกรุงเทพมหานครเป็นผู้จำหน่ายได้ไม่เกินลิตรละห้าสตางค์ ราคาขายปลีกที่สูงเพิ่มขึ้นไม่เกินจำนวนภาษีที่เรียกเก็บตามมาตรา นี้ไม่ถือว่าเป็นการต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด</p>	<p>มาตรา ๑๑๑ ให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจออกข้อบัญญัติเก็บภาษีบำรุงกรุงเทพมหานคร ภาษีอากร และค่าธรรมเนียมบำรุงกรุงเทพมหานครประเภทใดประเภทหนึ่ง หรือทุกประเภทดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ภาษีบำรุงกรุงเทพมหานครสำหรับน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน น้ำมันดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกัน ก๊าซปิโตรเลียมที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ ซึ่งเก็บจากการค้าในเขตกรุงเทพมหานครเพิ่มเติมไม่เกินลิตรละสิบสตางค์สำหรับน้ำมัน และไม่เกินกิโลกรัมละสิบสตางค์สำหรับก๊าซปิโตรเลียม</p> <p>(๒) ภาษีบำรุงกรุงเทพมหานครสำหรับยาสูบ ซึ่งเก็บจากการค้าในเขตกรุงเทพมหานครเพิ่มเติมไม่เกินมวนละสิบสตางค์</p> <p>(๓) ค่าธรรมเนียมบำรุงกรุงเทพมหานครจากผู้พักในโรงแรม ตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรมโดยเป็นหน้าที่ของบุคคลผู้ควบคุมและจัดการโรงแรมที่จะจัดเก็บและมาส่งให้กรุงเทพมหานคร</p> <p>ราคาขายปลีกที่สูงเพิ่มขึ้นไม่เกินจำนวนภาษีที่เรียกเก็บตามมาตรา นี้ไม่ถือว่าเป็นการต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ</p>	<p>บทบัญญัติในมาตรา ๑๑๑ เดิมให้ กทม. มีอำนาจออกข้อบัญญัติจัดเก็บภาษีบำรุง กทม. สำหรับน้ำมันและก๊าซปิโตรเลียมเพิ่มเติมได้ไม่เกินลิตรละห้าสตางค์และไม่มีบทบัญญัติให้ กทม. มีอำนาจออกข้อบัญญัติจัดเก็บภาษียาสูบ และค่าธรรมเนียมบำรุง กทม. จากผู้พักในโรงแรม แต่ตาม พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการปฏิรูปราชการ พ.ศ. ๒๕๒๕ (๕) และ (๑๕) ว่า กทม. อาจมีรายได้จากภาษีบำรุง กทม. สำหรับน้ำมันและก๊าซปิโตรเลียม โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มเติมได้ไม่เกินลิตรละสิบสตางค์สำหรับน้ำมันและไม่เกินกิโลกรัมละสิบสตางค์สำหรับก๊าซปิโตรเลียม จากภาษีบำรุง กทม. สำหรับยาสูบ โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มเติมได้ไม่เกินมวนละสิบสตางค์ จากค่าธรรมเนียมบำรุง กทม. จากผู้พักในโรงแรม</p>

ตารางเปรียบเทียบการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘

บทบัญญัติใน พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการ กทม.พ.ศ. ๒๕๒๘	บทบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติม	เหตุผล
		<p>โดยออกข้อบัญญัติเรียกเก็บจากผู้พักโรงแรม ตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม ซึ่งแต่เดิมไม่มีอำนาจจัดเก็บ จึงแก้ไขเพื่อให้ กทม.มีอำนาจออกข้อบัญญัติจัดเก็บภาษีอากร และค่าธรรมเนียมดังกล่าว</p>